

**Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych
województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2024/2025**

Kod ucznia

.....

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania testu prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. masz do rozwiązania **17 zadań**, w tym:
 - a. **zadania zamknięte** wymagają wskazania tylko **jednej poprawnej odpowiedzi**; za każde poprawnie rozwiązane zadanie z tej grupy otrzymasz 1 punkt; jeżeli się pomylisz, błędne oznaczenie otocz kółkiem i zaznacz nową poprawną odpowiedź; jeśli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna odpowiedź nie będzie uznana;
 - b. **zadania otwarte** wymagają samodzielnego napisania odpowiedzi; punktacja za każde z tych zadań podana jest przy numerze zadania;
2. za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **40 punktów**;
3. odpowiedzi udzielaj długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora;
4. uważnie czytaj wszystkie polecenia;
5. po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi;
6. na rozwiązanie zadań masz **60 minut**.

Powodzenia!

Maksymalna liczba punktów:	40	100%
Uzyskana liczba punktów:		____%

Antoine de Saint-Exupéry

Mały Książę [fragment]

XXI

Wtedy pojawił się lis.

— Dzień dobry — powiedział lis.

— Dzień dobry — odpowiedział grzecznie Mały Książę. Odwrócił się, ale niczego nie zobaczył.

— Tu jestem — zabrzmiał głos — pod jabłonią...

— Kim jesteś? — spytał Mały Książę. — Jesteś bardzo ładny...

— Jestem lisem — odparł lis.

— Chodź pobawić się ze mną — zaproponował Mały Książę. — Jestem taki smutny...

— Nie mogę się z tobą bawić — powiedział lis. — Nie jestem oswojony.

— Ach, przepraszam — powiedział Mały Książę, lecz po zastanowieniu dodał: — Co to znaczy „oswoić”?

— Nie jesteś stąd — powiedział lis. — Czego szukasz?

— Szukam ludzi — powiedział Mały Książę. — Co to znaczy „oswoić”?

— Ludzie mają strzelby i polują — powiedział lis. — To bardzo przykre! Hodują również kury i tylko to jest w nich interesujące. Czy szukasz kur?

— Nie — odparł Mały Książę. — Szukam przyjaciół. — Co to znaczy „oswoić”?

— To rzecz, o której niestety zapomniano — powiedział lis. — To znaczy „stworzyć więzi”.

— Stworzyć więzi?

— Naturalnie — powiedział lis. — Na razie jesteś dla mnie chłopcem podobnym do stu tysięcy innych chłopców. I wcale cię nie potrzebuję. Ty też mnie nie potrzebujesz. Jestem dla ciebie tylko lisem podobnym do stu tysięcy innych lisów. Jeżeli jednak mnie oswoisz, będziemy sobie wzajemnie potrzebni. Będziesz dla mnie jedyny na świecie. I ja będę dla ciebie jedyny na świecie...

— Zaczynam coś rozumieć — powiedział Mały Książę. — Jest taka róża... wydaje mi się, że mnie oswoiła...

— Możliwe — powiedział lis. — Na Ziemi spotyka się przeróżne rzeczy...

— O, tu nie chodzi o Ziemię — powiedział Mały Książę.

Lisa najwyraźniej bardzo to zaintrygowało:

— Na innej planecie?

— Tak.

— Czy na tej planecie są myśliwi?

— Nie.

— O, to dobrze! A kury?

— Nie.

— Nic nie jest doskonałe — westchnął lis, po czym wrócił do tematu. — Moje życie jest monotonne. Poluję na kury, a ludzie polują na mnie. Wszystkie kury są do siebie podobne i wszyscy ludzie są do siebie podobni. Trochę się więc nudzę. Jeżeli jednak mnie oswoisz, moje życie będzie jakby opromienione słońcem. Stukot twoich kroków będzie dla mnie brzmiał inaczej od wszystkich innych. Te inne wpędzają mnie pod ziemię. Twoje będą wywabiać mnie z jamy jak muzyka. Poza tym: spójrz! Widzisz tam pole pszenicy? Nie jadam chleba. Pszenica jest mi niepotrzebna. Pszeniczne pola z niczym mi się nie kojarzą. I to jest smutne! Ale ty masz złote włosy. Kiedy mnie oswoisz, będzie cudownie! Pszenica jest złocista i będzie mi ciebie przypominać. Pokocham szum wiatru w zbożu...

Lis zamilkł i spojrzał przeciągle na Małego Księcia.

— Proszę... oswój mnie — powiedział.

— Chętnie — odparł Mały Książę — ale nie mam wiele czasu. Muszę jeszcze znaleźć przyjaciół i poznać mnóstwo rzeczy.

— Można poznać tylko te rzeczy, które się oswoi — powiedział lis. — Ludzie nie mają czasu na poznawanie czegokolwiek. Kupują gotowe rzeczy w sklepach. Ponieważ jednak nie istnieją sklepy z przyjaciółmi, ludzie nie mają już przyjaciół. Jeśli chcesz mieć przyjaciela, oswój mnie!

— Jak to zrobić? — spytał Mały Książę.

— Trzeba okazać wiele cierpliwości — odparł lis. — Na początek usiądziesz w pewnej odległości ode mnie, o tak, na trawie. Będę na ciebie popatrywał kątem oka, a ty nie będziesz nic mówił. Język jest źródłem nieporozumień. Ale każdego dnia będziesz mógł usiąść trochę bliżej...

Mały Książę wrócił nazajutrz.

— Szkoda, że nie wróciłeś o tej samej porze. Jeżeli przyjdiesz, dajmy na to, o czwartej po południu, już od trzeciej zacznę odczuwać szczęście. Czas będzie upływał, a ja będę coraz szczęśliwszy. O czwartej zacznę się wiercić i niepokoić: poznam cenę szczęścia! Jeżeli jednak będziesz przychodzić o dowolnej porze, nigdy nie będę wiedział, na którą godzinę mam przygotować swe serce... Rytuały są niezbędne.

— Co to jest rytuał? — spytał Mały Książę.

— To również jest coś, co niestety popadło w zapomnienie — powiedział lis. — Coś, co sprawia, że dany dzień różni się od innych dni, a godzina od innych godzin. Na przykład wśród moich myśliwych istnieje pewien rytuał. W czwartki idą potańczyć z dziewczętami z wioski. No i czwartek to cudowny dzień! Wypuszczam się wtedy na spacer aż po winnicę. Gdyby myśliwi szli na potańcówkę byle kiedy, każdy dzień byłby podobny do innych, a ja w ogóle nie miałbym wakacji.

I tak Mały Książę oswoił lisa. A kiedy nadeszła pora odjazdu, lis powiedział:

— Ach! Będę za tobą płakał.

— To twoja wina — powiedział Mały Książę. — Nie chciałem cię krzywdzić, ale ty zapragnąłeś, żebym cię oswoił.

— Oczywiście — powiedział lis.

— Ale teraz będziesz płakał!

— Oczywiście.

— Czyli nic na tym nie zyskałeś!

— Zyskałem z powodu koloru pszenicy — powiedział lis. A potem dodał: — Idź jeszcze raz popatrzeć na różę. Zrozumiesz, że ta twoja jest jedyna na świecie. Potem wrócisz się ze mną pożegnać, a ja podaruję ci pewien sekret.

Mały Książę poszedł jeszcze raz popatrzeć na różę.

— Wcale nie jesteście podobne do mojej róży, nic jeszcze nie znaczą — powiedział im. — Nikt was nie oswoił i wy nikogo nie oswoiliście. Jesteście takie, jaki dawniej był mój lis. Był po prostu lisem podobnym do stu tysięcy innych lisów. Ale uczyniłem go swoim przyjacielem i teraz jest jedyny na świecie.

Różę mocno się zawstydzili.

— Jesteście piękne, ale puste — dodał. — Za was nie oddałoby się życia. Oczywiście zwykły spacerowicz pomyślałby o mojej róży, że jest podobna do was. Ale ta jedna róża jest ważniejsza niż wy wszystkie, bo to ją podlewałem. Bo to ją umieściłem pod kłosem. Bo to ją chroniłem za parawanem. Bo to dla niej zabijałem gąsienice (oprócz dwóch lub trzech, żeby mieć motyle). Bo to jej słuchałem, kiedy się skarżyła lub przechwalała, a nawet czasami milczała. Bo jest moją różą.

Mały Książę wrócił do lisa.

— Żegnaj — powiedział.

— Żegnaj — odparł lis. — A oto mój sekret. Jest bardzo prosty: dobrze widzi się tylko sercem. To, co najważniejsze, jest niewidoczne dla oczu.

— To, co najważniejsze, jest niewidoczne dla oczu — powtórzył Mały Książę, żeby zapamiętać.

— Czas, który poświęciłeś swojej róży, czyni ją tak ważną.

— Czas, który poświęciłem mojej róży... — powtórzył Mały Książę, żeby zapamiętać.

— Ludzie zapomnieli o tej prawdzie — powiedział lis. — Ale tobie nie wolno o niej zapomnieć. Na zawsze bierzesz odpowiedzialność za to, co oswoiłeś. Jesteś odpowiedzialny za swoją różę...

— Jestem odpowiedzialny za moją różę... — powtórzył Mały Książę, żeby zapamiętać.

źródło: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/saint-exupery-maly-ksiazke.html>

Zadanie 1. (0-1)

Z przytoczonego fragmentu wypisz zdanie rozkazujące: *Twoje [kroki] będą wywabiać mnie z jamy jak muzyka. Poza tym: spójrz! Widzisz tam pole pszenicy? Nie jadam chleba. Pszenica jest mi niepotrzebna. Pszeniczne pola z niczym mi się nie kojarzą. I to jest smutne! Ale ty masz złote włosy. Kiedy mnie oswoisz, będzie cudownie! Pszenica jest złocista i będzie mi ciebie przypominać.*

.....

.....

Zadanie 2. (0-2)

Przytocz z tekstu wypowiedź, która ma charakter sentencji.

Wyjaśnij, jak ją rozumiesz.

Sentencja:

2.
0-2

.....

.....

Znaczenie:

.....

.....

Zadanie 3. (0-2)

Podaj dwa przykłady, ilustrujące tezę, że Mały Książę zaprzyjaźnił się z lisem.

3.
0-2

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0-1)

Dokończ zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. Zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź.

4.
0-1

„Mały Książę”, to:

- A. powiastka filozoficzna.
- B. powieść.
- C. fraszka.
- D. bajka.

Zadanie 5. (0-2)

Przyporządkuj podane symbole do postaci, wpisując wybraną cyfrę w puste pole tabeli:

5.
0-2

A.	Róża	
B.	Studnia	
C.	Baobaby	

- 1. mądrość
- 2. zniszczenie
- 3. życie
- 4. bezużyteczne piękno

Zadanie 6. (0-3)

Wskaż bohatera lektury szkolnej, który podobnie jak Mały Książę doświadcza przyjaźni. Podaj tytuł i autora utworu. Uzasadnij swój wybór.

6.
0-3

Autor:

Tytuł utworu:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0-2)

Odwołując się do całego utworu, napisz:

7.
0-2

7.1. (0-1)

dlaczego Mały Książę zdecydował się opuścić swoją planetę?

.....

.....

7.2. (0-1)

dlaczego Mały Książę postanowił wrócić na swoją planetę?

.....

.....

Zadanie 8. (0-1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub NIE – jeśli jest fałszywe. Zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź.

8.
0-1

1.	Róże, które spotyka bohater, są takie same jak jego Róża.	TAK	NIE
2.	Lis jest przywiązany do monotonii swojego życia.	TAK	NIE
3.	Mały Książę spotyka Lisa w swoim świecie.	TAK	NIE

9.
0-2

Zadanie 9. (0-2)

Przywołaj związek frazeologiczny ze słowem *lis* i podaj jego znaczenie.

Związek frazeologiczny:

.....

Znaczenie związku frazeologicznego:

.....

Tekst do zadań od 10. do 14.

Mit o Dedalu i Ikarze [fragment]

Tymczasem Dedal tęsknił za swoją ojczyzną. Poprosił króla Minosa o pozwolenie na wyjazd. Król jednak nie pozwolił.

Wówczas Dedal wymyślił niezwykle sposób ucieczki. Z piór ptasich, sklejoných woskiem, wykonał olbrzymie skrzydła dla siebie i swojego syna Ikara. Obaj przymocowali sobie skrzydła do ramion, a zanim ruszyli w drogę, rzekł Dedal do syna:

Pamiętaj synu, żebyś zawsze latał środkiem, między morzem a niebem. Nie wolno ci zbyt wysoko lecieć, gdyż gorąco promieni słonecznych roztopi wosk, który skleja skrzydła.

Dedal leciał pierwszy i pokazywał drogę synowi. Rybak, pasterz i rolnik ze zdumieniem patrzyli na ludzi, którzy lecieli w powietrzu jak ptaki.

Ikar był zachwycony lotem, że zapomniał o przestrożach ojca. Leciał coraz wyżej i wyżej. I wtedy stało się to, co przewidywał Dedal. Pod wpływem słońca wosk stopniał i pióra zaczęły opadać. Ikar runął z dużej wysokości na ziemię i zabił się na miejscu.

Zasmucony Dedal odnalazł i pochował ciało syna.

J. Parandowski, *Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian*, Londyn 1992, s. 213-215.

Zadanie 10. (0-1)

10.
0-1

Dokończ zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. Zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź.

Powyższy tekst dotyczy:

- A. ucieczki Dedala i Ikara z ojczyzny.
- B. tęsknoty króla Minosa za ojczyzną.
- C. przyjaźni Dedala i Ikara.
- D. ucieczki Dedala i Ikara do ojczyzny.

Zadanie 11. (0-1)

11.
0-1

Dokończ zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. Zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź.

Słowa Dedala: „*Pamiętaj synu, żebyś zawsze latał środkiem*”, są:

- A. tezą.
- B. stwierdzeniem.
- C. nakazem.
- D. rozkazem.

12.
0-1

Zadanie 12. (0-1)

Dokończ zdanie – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. Zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź.

Ikar spadł na ziemię, ponieważ:

- A. zapomniał o przestrożach ojca.
- B. leciał zbyt nisko.
- C. źle zamocował skrzydła.
- D. leciał zbyt szybko.

13.
0-4

Zadanie 13. (0-4)

Ponumeruj punkty planu wydarzeń zgodnie z kolejnością chronologiczną, wpisując w pierwszej kolumnie cyfry od 1 do 4. Następnie przekształć zdania z planu wydarzeń w równoważniki zdań i wpisz je w trzecią kolumnę.

Lp.	Plan wydarzeń	Równoważnik zdania
	Dedał konstruuje skrzydła.	
	Dedał dożywa sędziwego wieku.	
	Ikar wznosi się zbyt wysoko.	
	Dedał buduje labirynt.	

14.
0-4

Zadanie 14. (0-4)

Przeczytaj podane zdania. Wybierz poprawne uzupełnienie luk 14.1. i 14.2. Wpisz literę (A, B, C, D lub E, F, G, H) w lukę.

Człowiek nierozważny, to osoba **14.1.** Przykładem takiego bohatera jest **14.2.**

Człowiek pomysłowy, to osoba **14.1.** Przykładem takiego bohatera jest **14.2.**

14.1.	14.2.	
A. beztroska, nieostrożna	E.	Dedał
B. roztropna, przewidywalna	F.	Ikar
C. twórcza, innowacyjna	G.	Minos
D. dociekliwa, inteligentna	H.	Minotaur

Biblia Tysiąclecia- pytania od 15. do 16.

15.
0-2

Zadanie 15. (0-2)

Ponumeruj punkty planu wydarzeń zgodnie z kolejnością chronologiczną z Księgi Rodzaju, wpisując w pierwszej kolumnie cyfry od 1 do 6.

Lp.	Plan wydarzeń
	Oddzielenie wód od nieba.
	Stworzenie człowieka.
	Powstanie lądu, morza i roślin.
	Stworzenie nieba i ziemi.
	Stworzenie ciał niebieskich.
	Stworzenie ptaków i ryb.

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz TAK, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub NIE – jeśli jest fałszywe. Zaznacz znakiem X poprawną odpowiedź.

16.
0-1

1.	Bóg stworzył świat z niczego.	TAK	NIE
2.	Bóg uczynił dwa duże ciała jaśniejące: większe, aby rządziło dniem, i mniejsze, aby rządziło nocą i Drogą Mleczną.	TAK	NIE
3.	Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było dobre.	TAK	NIE

Czy marzenia mogą prowadzić do upadku? Napisz rozprawkę z elementami charakterystyki, odwołując się do mitu o Dedalu i Ikarze.

Tvoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

17.	Treść (0-4)	Styl wypowiedzi (0-2)	Język (0-2)	Zapis (0-2)

[illegible]

[illegible]